

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

КАФЕДРА ЕЛЕКТРОННИХ ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до циклу лабораторних робіт
з дисципліни
“ Архітектура комп’ютерів”
для студентів базового напрямку F7
“Комп’ютерна інженерія ”.**

*Затверджено
на засідання кафедри
“Електронні обчислювальні машини ”.*

Протокол №____від.....2025 р.

Львів – 2025

ЛР № 1. Робота з симулятором машини Ноймана. Дослідження виконання машинного коду в автоматичному режимі.

Мета: опанувати роботу на симуляторі машини Ноймана, зрозуміти і дослідити принцип виконання програми машиною Ноймана.

Завдання: запустити симулятор, увести до нього коди машинних інструкцій і коди чисел, навчитися утворювати і змінювати ці коди, дослідити і пояснити принципи трактування машиною Ноймана бінарних кодів. Розробити тестову програму, завантажити програму і відповідні дані до симулятора, виконати програму в автоматичному режимі, проаналізувати і пояснити отримані результати, скласти звіт з виконання лабораторних досліджень та захистити його.

Методика виконання лабораторної роботи

CISC – complex instruction set computing (обчислення зі складною системою машинних інструкцій)

Аби дослідити дію машини Ноймана використовують симулятори цієї машини, що, в свою чергу, є готовими до використання комп'ютерними програмами. При роботі з такою програмою складається враження роботи з комп'ютером першої генерації, що приймає дані і подає результати і двійковий (бінарний) системі числення, має обмежений обсяг пам'яті, обмежене число регістрів і відсутню операційну систему. Коли в комп'ютері (в нас – в симуляторі комп'ютера) ОС нема, тоді кожен програму треба завершувати виконанням машинної інструкції СТОП. В автоматичному режимі одним натиском на клавішу комп'ютер змушують виконати уведено до нього програму - повністю, від першої до останньої машинної інструкції програми. Розглянемо конкретний симулятор машини Ноймана, якому автор надав назву «Кроха». Залишаються можливості керування симулятором натисканням вибраних клавіш апаратури. Таке керування є примітивним але таким, що дозволяє правдиво і чітко зрозуміти, як працює комп'ютер Ноймана, як з ним колись працювали, а також які в нього є принципові недоліки. Наступний рис 1.1. містить копію вікна симулятора Кроха.

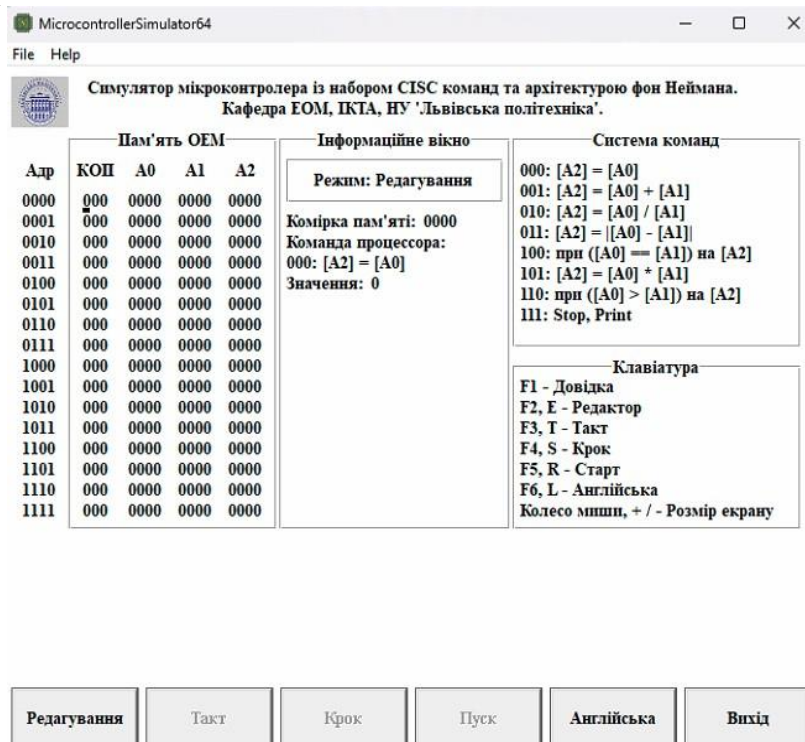

Рис. 1.1. Вікно навчального комп'ютера «Кроха-М»

Зліва розташоване вікно пам'яті. Тут позначені адреси в бінарному коді, від 0000_2 до 1111_2 (всього 16 комірок). Вміст кожної комірки – це $3+4+4+4=15$ бітова структура, що може бути або бінарним кодом

цілого числа, або бінарним кодом машинної команди (так званої інструкції). Отже маємо не зовсім звичний 15-бітовий комп'ютер, що не підтримує парадигму байта.

Типова структурна схема машини фон Ноймана наведена на рисунку 1.2.

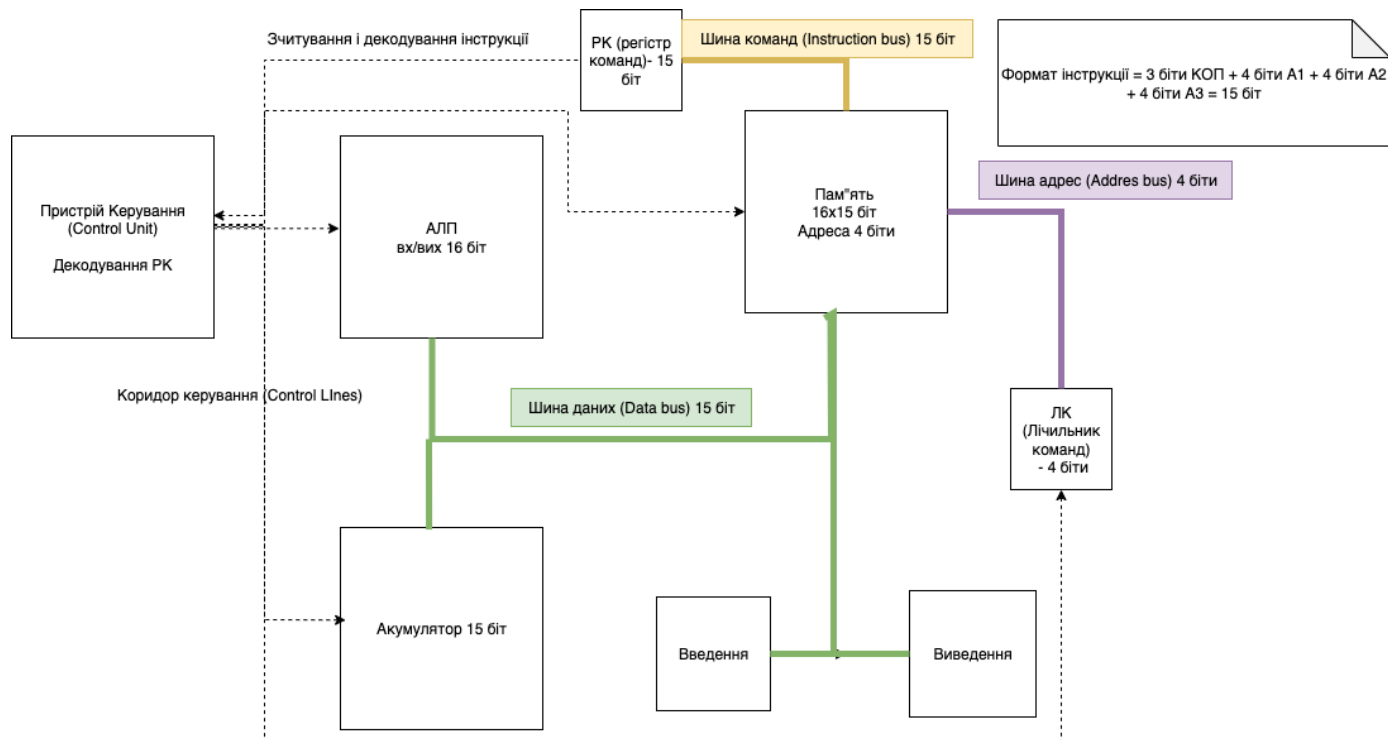

Рис. 1.2. Вікно навчального комп'ютера «Кроха-М»

На схемі зображено спрощену архітектуру CISC-процесора за принципами машини фон Неймана.

- **Пам'ять** єдина для інструкцій і даних (16 комірок по 15 біт).
- **Лічильник команд (СК, 4 біти)** формує адресу чергової інструкції і передає її у пам'ять через **шину адрес**.
- **Регістр команд (РК, 15 біт)** зберігає вибрану інструкцію, отриману від пам'яті через **шину команд**.
- **Пристрій керування** зчитує коди операцій з РК, декодує їх і формує **керувальні сигнали** для АЛП, пам'яті та акумулятора.
- **АЛП (арифметико-логічний пристрій)** виконує арифметичні та логічні операції над 15-бітними словами.
- **Акумулятор (15 біт)** використовується для збереження проміжних результатів і взаємодії з АЛП.
- **Шина даних (15 біт)** забезпечує обмін між пам'яттю, АЛП, акумулятором, а також пристроями введення/виведення.
- **Пристрої введення та виведення** відповідають за завантаження програм/даних у пам'ять та отримання результатів.

Особливості

- Інструкції і дані зберігаються у **спільній пам'яті** - це головна ознака архітектури фон Неймана.
- Робота процесора відбувається у циклі: **вибірка інструкції - декодування - виконання**.
- Керування всіма потоками даних здійснює **централізований пристрій керування**.

Формат машинної інструкції машини Ноймана

В комп'ютері використаний наступний класичний формат 3-адресної машинної інструкції:

Поле коду операції. Довжина 3 біти	Поле адреси 1-го операнда. Довжина 4 біти	Поле адреси 2-го операнда. Довжина 4 біти	Поле адреси результату. Довжина 4 біти
КОП	A1	A2	A3

Приклад кодування інструкції (A1) + (A2) → A3			
000	0100	0101	0110

Рис. 1.2 – Формат машинної інструкції

Формат числа машини Ноймана

Симулятор використовує наступний єдиний формат даних:

Старший розряд	13 середніх розрядів бінарного коду	Молодший розряд
1	00000000001	1
Приклад кодування позитивного десяткового числа : $16384_{10} + 3_{10} = 16387_{10}$		

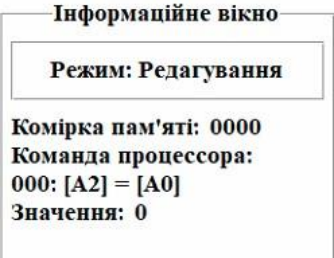
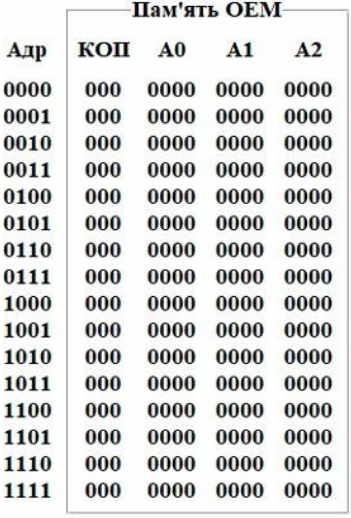
Рис. 1.3 – Формат машинного числа

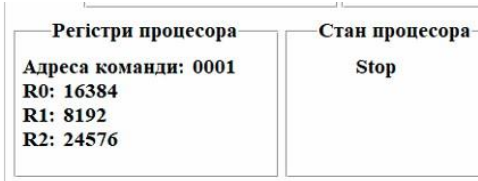
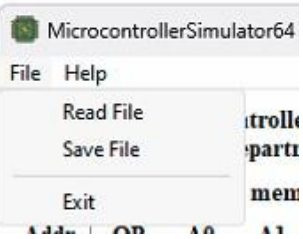
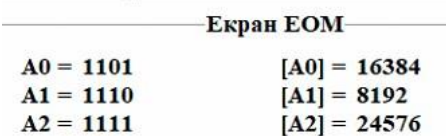
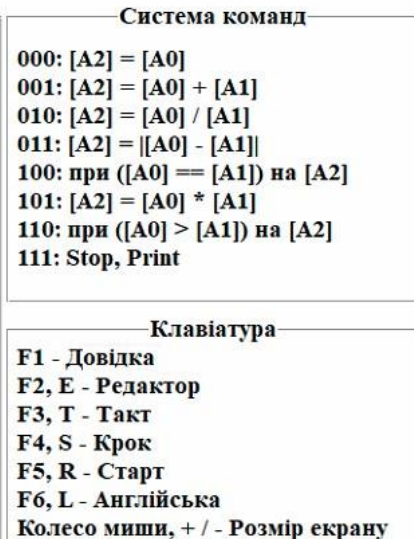
Негативні числа симулятор комп'ютера не опрацьовує, а всі кодові комбінації трактує як коди натуральних чисел і нуля. Максимальним є число з кодом $111\ 1111\ 1111\ 1111_2 = 32768_{10} - 1 = 32767_{10}$, а мінімальним числом є число з бінарним кодом $000\ 0000\ 0000\ 0000_2 =$ тобто нуль.

Керування роботою з симулятором

Далі розглянемо вікно симулятора комп'ютера (табл. 1) та правила роботи з ним. Зауважимо, що симулятор запускають в командному рядку, отже, з мишою він не працює. Але є Windows симулятор цього комп'ютера, що сприймає мишу.

Табл. 1 – Управління симулятором

Клавіші керування комп'ютером	Дія клавіш	Ілюстрація
<p>Інформаційне вікно</p> <p>Негайно задати АВТО: F1, A</p> <p>Негайно задати РЕДАКТОР: F2, E</p> <p>Негайно задати ШАГ: F3, S</p> <p>Негайно задати ТАКТ: F4, T</p> <p>Вибирати режим безпосередньо курсором: F5, R</p>	<p>Вибір і встановлення режиму роботи. В режимі редактора можна змінювати вміст комірок пам'яті, суматора (СМ), лічильника інструкцій (СК), регістра інструкції (РК).</p> <p>В режимі АВТО одним натиском на клавішу ENTER змушують комп'ютер виконати всю програму.</p> <p>В режимі ШАГ одним натиском на клавішу ENTER змушують комп'ютер виконати чергову інструкцію програми.</p> <p>В режимі ТАКТ одним натиском на клавішу ENTER змушують комп'ютер виконати чергову мікродію виконання чергової інструкції програми.</p> <p>Зауважимо, що виконання кожної інструкції розкладають на виконання певної послідовності мікрокроків, кожний з яких називають мікродією (або мікрокомандою).</p>	
Вікно пам'яті	Бінарні адреси пам'яті не змінюються. Вміст комірок пам'яті (бінарні коди) змінюються. Для цього в режимі редагування потрібно підвести курсор під біт, що змінюється та натиснути 0 або 1. Показує:	

Вікно арифметичного та логічного пристрою (АЛП)	<ul style="list-style-type: none"> код виконуваної інструкції, що зберігає регістр інструкції (R0, R1); вмістиме суматора (R2); Адреса команди, яка буде йти на пристрій керування 	 <p>Регістри процесора Адреса команди: 0001 R0: 16384 R1: 8192 R2: 24576</p> <p>Стан процесора Stop</p>
Вікно збереження чи завантаження результатів програми	Дозволяє швидко зберігати результати програми, та завантажувати їх при наступному відкритті програми. Це дозволяє оминати проблеми з повторним вводом даних.	
Екранне вікно для візуалізації значень операндів і результатів обчислень	Показує десяткові значення вмістимого комірок пам'яті за адресами A1, A2 та A3 інструкції СТОП (Виведення), бінарний код операції якої є 111 ₂ . Отже, коли за одною з трьох вказаних адрес розміщено інструкцію ми побачимо її як якесь число. Це на перший погляд є дивною, але принципово важливою рисою машини Ноймана, якою є ПК та багато інших комп'ютерів.	 <p>Екран ЕОМ</p> <p>A0 = 1101 [A0] = 16384 A1 = 1110 [A1] = 8192 A2 = 1111 [A2] = 24576</p>
Довідкове вікно	Вікно містить всі дозволені коди операцій, а також правила маніпулювання з режимами симулятора за допомогою клавіатури. Всього дозволено виконання вісьми операцій (пересилання вмісту комірки пам'яті з адресою A1 до комірок пам'яті з адресою A3 (код 000 ₂), додавання (001 ₂), ділення вмісту A1 на вміст A2 (код 010 ₂), обчислення модуля різниці вмісту A1 і A2 з записом результату до A3 (код 011 ₂), умовного переходу (коли вміст A1 і A2 є рівними, тоді наступною виконують інструкцію не з наступної за чергою адресою, а з адреси A3 (код 100 ₂), множення вмісту A1 на вміст A2 з записом добутку до A3 (код 101 ₂ , ще одного умовного переходу [коли вміст A1 є більшим від вмісту A2, тоді наступно виконуваною є інструкція з комірки з адресою A3] (код 110 ₂) та завершення обчислень і виведення до дисплейного вікна вмістимого комірок пам'яті з адресами A1, A2, A3.	 <p>Система команд</p> <p>000: [A2] = [A0] 001: [A2] = [A0] + [A1] 010: [A2] = [A0] / [A1] 011: [A2] = [A0] - [A1] 100: при ([A0] == [A1]) на [A2] 101: [A2] = [A0] * [A1] 110: при ([A0] > [A1]) на [A2] 111: Stop, Print</p> <p>Клавіатура</p> <p>F1 - Довідка F2, E - Редактор F3, T - Такт F4, S - Крок F5, R - Старт F6, L - Англійська Колесо миши, + / - Розмір екрану</p>

Далі подамо стан комп'ютера за умови, що не усі комірки пам'яті містять нульовий бінарний код (рис. 1.3).

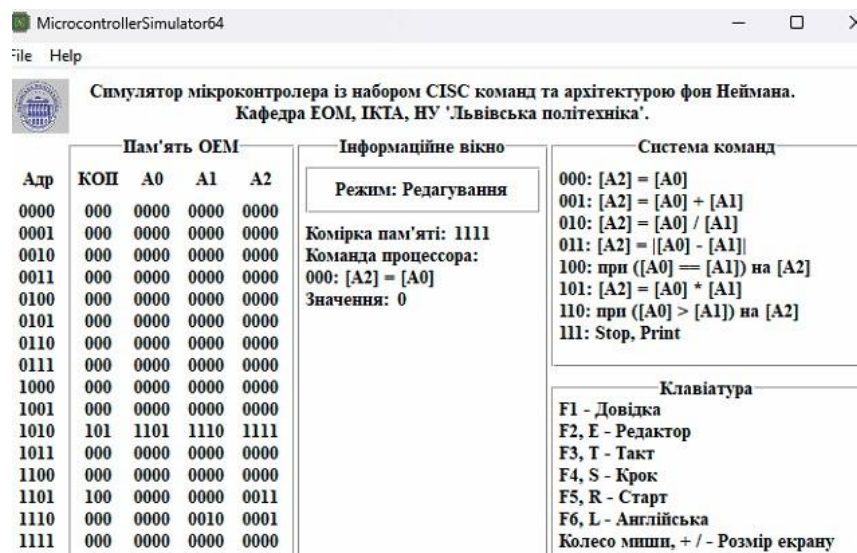

Рис. 1.3. Стан симулятора з ненульовою пам'яттю

Запишемо до комірки пам'яті з адресою 1010_2 код $101\ 1101\ 1110\ 1111_2$, а до комірок те, що подане наступною таблицею 2:

Таблиця 2. Бінарний код

1010_2	$101\ 1101\ 1110\ 1111_2 = \text{інструкція } A1 * A2 \Rightarrow A3$
1101_2	$100\ 0000\ 0000\ 0011_2 = 16384_{10} + 3_{10} = 16387_{10}$
1110_2	$000\ 0000\ 0010\ 0001_2 = 32_{10} + 1_{10} = 33_{10}$
1111_2	$000\ 0000\ 0000\ 0000_2 = 0_{10}$

Далі, коли виставити курсор на лінію вмістимої комірки з адресою 1010_2 (курсор не можна побачити на поданому рисунку, але його розташування легко побачити у вікні реальної програми), тоді в інформаційному вікні можна побачити, як ці записи трактує комп'ютер.

По-перше, бінарний код комірки, на якій знаходиться курсор, він сприймає як код інструкції та розшифровує його як інструкцію множення вмістимої комірки за першою адресою $A1=1101_2$ на вмістиме комірки за другою адресою $A2=1110_2$. Така інструкція має поміщати добуток до комарки з третьою адресою $A3=1111_2$. Але тут знаходиться не добуток, а нульовий бінарний код, який комп'ютер сприймає як десятковий нуль.

По-друге, бінарний код за адресою 1010_2 протрактовано як інструкцію, тоді комп'ютер вже мусить трактувати вмістиме адрес $1101_2 - 1111_2$ як бінарні коди цілих позитивних чисел, адже ці адреси належать щойно протрактованій інструкції. Нульовий код добутку пояснити нескладно: ця інструкція ще не виконувалася і комірка результату містить сміття (в нас це є нуль).

По-третьє, вмістиме кожної комірки пам'яті, на якій стоїть курсор в режимі редагування, комп'ютер завжди трактує як машинну інструкцію. Поглянемо на рис. 1.4.

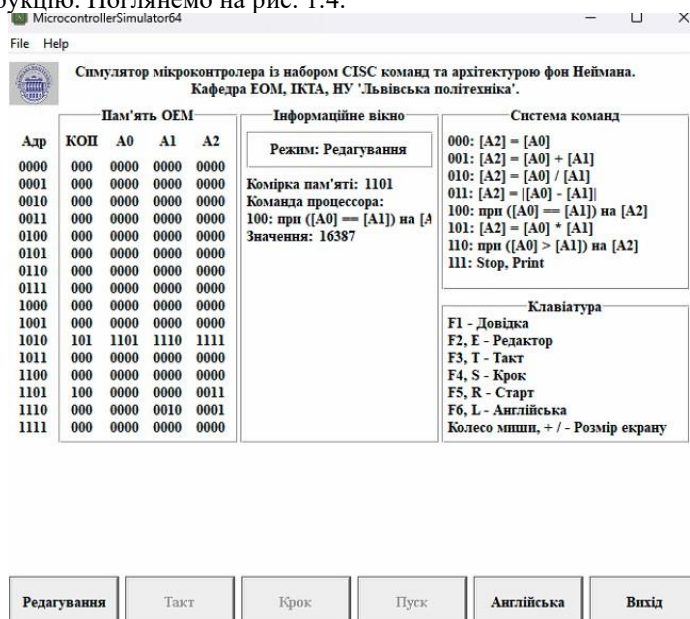

Рис. 1.4. Вікно для стану комп'ютера, коли курсор в режимі редагування розташований на вмістимому комірки пам'яті

з адресою 1101₂.

Нічого не мінялося. Ми лише змусили комп'ютер перейти від трактування вмістимого комірки 1010₂ до трактування вмістимого комірки 1101₂. А результат побачили разючий! Те вмістиме, що трактувалося числом, почало трактуватися як машинна інструкція.

Але все коректно. Ось такими і є сучасні комп'ютери. В межах пам'яті неможливо відрізнити код числа від коду інструкції. А розрізнити потрібно. Так ось, розрізнення відбувається вже поза пам'яттю. Бінарний код, що з пам'яті пристрій керування надсилає до суматора стає числом, а той код, що той самий пристрій надсилає до регістра інструкції (РК), стає інструкцією. Пристрій керування приймає рішення щодо напрямку надсилання, керуючись і уведеною до пам'яті програмою, і вказівкою, з якої комірки пам'яті розпочинається програмний код, за умови, що інструкції програми розташовані в пам'яті в комірках з послідовними адресами (n , $n+1$, $n+2$, $n+3$, ...). В цьому комп'ютері прийнято, що перша інструкція програми завжди знаходиться в комірці з адресою 0000₂. Якщо програміст цього обмеження не дотримується, тоді уведена ним до пам'яті програма не надає коректні результати.

Про машину Ноймана

Структуру машини Ноймана [Johann von Neumann (Будапешт. 1903 р.н. і Німеччина), John von Neumann (USA), Джон Нейман (Росія)] містить рис. 1.5.

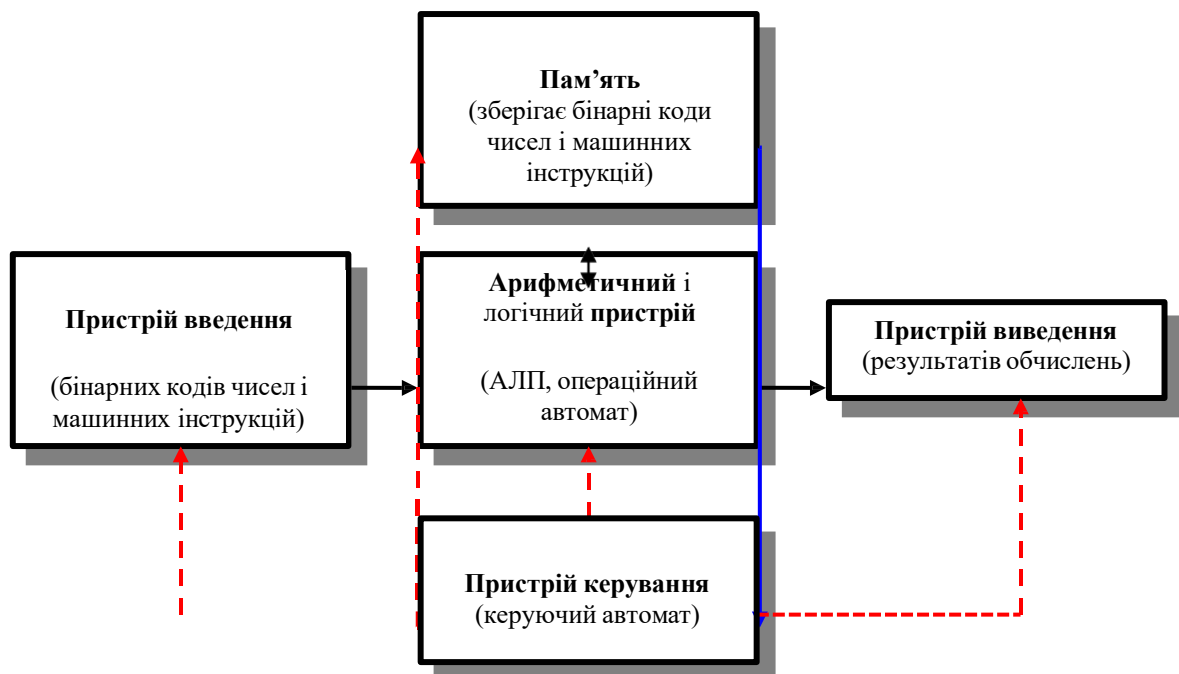

Рис. 1.5. Структура машини Ноймана, запропонована в 1945 році в Гарвардському університеті США. Саме цю (приховану від наших очей) структуру має комп'ютер «Кроха».

За допомогою пристрою введення бінарні коди чисел і машинних інструкцій потрапляють (чорні лінії) транзитом через АЛП до пам'яті, де і зберігаються під час автоматичного виконання обчислень. Отже, під час введення АЛП зайнято транзитним пересиланням і комп'ютер не може обчислювати. Коли введення завершено, тоді по команді старту, що надає людина, комп'ютер починає виконувати заведену людиною до пам'яті програму автоматично (без участі людини). При цьому бінарні коди з пам'яті, що надсилаються (синя лінія) до пристрою керування, сприймаються як машинні інструкції. На основі прийнятих з пам'яті кодів машинних інструкцій пристрій керування керує роботою всіх інших пристроїв комп'ютера (червоні штрихові лінії).

Бінарні коди, що надсилаються з пам'яті до АЛП (чорні лінії), сприймаються як коди чисел, що приймають участь в формуванні результату. Можливе збереження проміжних результатів обчислень в тій самій пам'яті чорна двохнаправлена лінія). Остаточні результати також спочатку надсилають до пам'яті, а вже потім виводять для користування людиною через пристрій виводу (чорна лінія).

До впровадження багатопроцесорності всі персональні комп'ютери (навіть з процесором Пентіум 4) були класичними машинами Ноймана. Отож, з 1945 року до 2000 року ПК незмінну ідею, але змінювалися при цьому технологічно.

Розглянемо стан симулятора, що поданий рисунком 1.6.

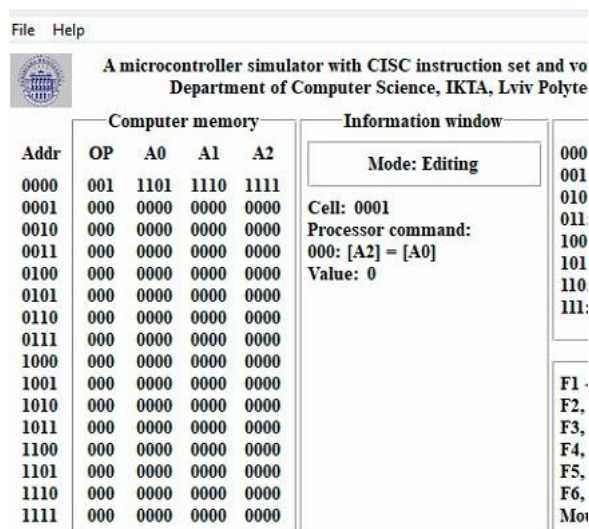

Рис. 1.6. – Стан симулятора після введення першої інструкції додавання [+ A1 A2 A3 чи 001 1101 1110 1111, тобто, додати вміст комірок пам'яті A1 і A2, а результат записати до комірки A3] до комірки пам'яті з нульовою адресою, де має розташовуватися перша команда програми.

Інформаційне вікно повідомляє, що уведений до комірки з нульовою адресою код можна трактувати як десяткове число 7663 або як команду $A1 + A2 \rightarrow A3$. Проте вміст лічильника інструкцій СК є нульовим (0000₂). З цього випливає, що симулятор трактує вміст комірки з нульовою адресою як команду, а не як число. Курсор розташований на першій лінії пам'яті, але його не видно на рисунку. Ясно, що саме позиція курсора наказує симулятору вибирати конкретний рядок (вміст відповідної комірки пам'яті) для інтерпретації

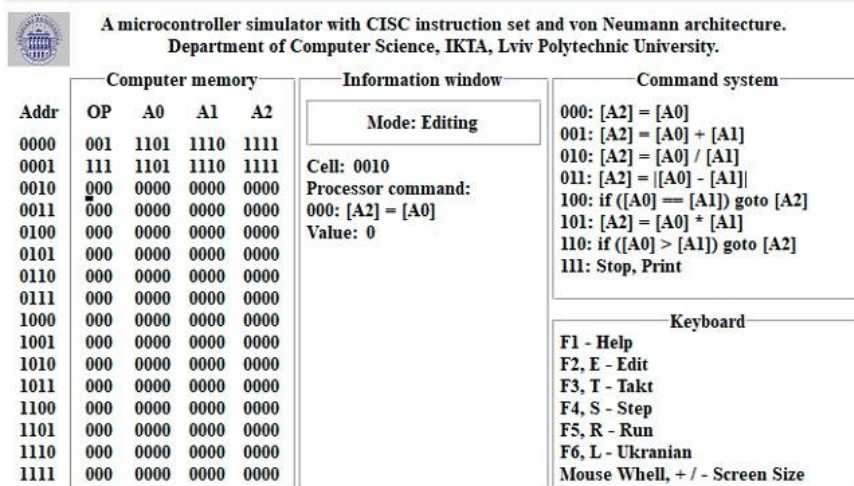

Рис. 1.67– Стан симулятора після введення другої інструкції СТОП, ВИВЕДЕННЯ [СТОП/ВИБ A1 A2 A3 чи 111 1101 1110 1111] до комірки пам'яті з першою (0001₂) адресою, де розташовували другу команду програми.

Інформаційне вікно повідомляє, що уведений до комірки з першою адресою код можна трактувати як десяткове число 32239 або як команду СТОП, ВИВЕДЕННЯ. Але після виконання першої інструкції додавання вміст лічильника інструкцій (СК), що було нуль, збільшиться на одиницю (кажуть – інкрементується) і стане дорівнювати одиниці. В цей часовий момент СК змусить симулятор трактувати вміст (код) першої комірки пам'яті як інструкцію, а не як число. Отже, після виконання першої інструкції з нульової комірки пам'яті, виконається друга (і остання) інструкція програми, а саме – СТОП/ВИВЕДЕННЯ. В результаті в екранному вікні ми побачимо подані в десятковій формі доданки і суму. Тут курсор розташований на другій лінії пам'яті, але його не видно на рисунку.

Отже, до симулятора вручну уведена коротка програма, що складена двома інструкціями (рис. 2.3):

Адреса пам'яті	Машинна інструкція		Функція інструкції
	Мнемонічний код	Бінарний код	
0000 ₂	+ A1 A2 A3	001 1101 1110 1111 ₂	Додати
0001 ₂	СТОП A1 A2 A3	111 1101 1110 1111 ₂	Зупинитися і показати

Рис. 2.3 – Перша програма симулятора машини Ноймана, що складена двома машинними інструкціями

Проте уведена програма ще не має даних. Якщо казати точно, то ці дані мають розміщатися в комірках пам'яті з адресами 1101₂= 13₁₀ та 1110₂=14₁₀. Ці комірки мають нульове наповнення, отже містять коди нуля. Ясно, що і сума повинна бути нульовою. Так і є, але суто випадково. До введення даних і до виконання програми вміст трьох останніх комірок пам'яті треба розглядати як «сміття», бо вона ані нами, ані виконуваною програмою не визначено. Просто в комірках не може бути «нічого». Там завжди «живуть» одиниці і нулі.

Уведено доданки, наприклад 17_{10} і 23_{10} до комірок з адресами 13_{10} і 14_{10} відповідно. Отримаємо стан симулятора, як він поданий на рис. 1.8.

Computer memory					Information window	Command system
Addr	OP	A0	A1	A2	Mode: Editing	000: [A2] = [A0] 001: [A2] = [A0] + [A1] 010: [A2] = [A0] / [A1] 011: [A2] = [A0] - [A1] 100: if ([A0] == [A1]) goto [A2] 101: [A2] = [A0] * [A1] 110: if ([A0] > [A1]) goto [A2] 111: Stop, Print
0000	001	1101	1110	1111	Cell: 1111 Processor command: 000: [A2] = [A0] Value: 0	
0001	111	1101	1110	1111		
0010	000	0000	0000	0000		
0011	000	0000	0000	0000		
0100	000	0000	0000	0000		
0101	000	0000	0000	0000		
0110	000	0000	0000	0000		
0111	000	0000	0000	0000		
1000	000	0000	0000	0000		
1001	000	0000	0000	0000		
1010	000	0000	0000	0000		
1011	000	0000	0000	0000		
1100	000	0000	0000	0000		
1101	000	0000	0001	0001		
1110	000	0000	0001	0111		
1111	000	0000	0000	0000		
					Keyboard	
					F1 - Help F2, E - Edit F3, T - Takt F4, S - Step F5, R - Run F6, L - Ukrainian Mouse Whell, + / - Screen Size	

Рис. 1.8. Стан симулятора після уведення доданків. В інформаційному вікні трактується вміст комірок з адресою $1110_2 = 14_{10}$, де міститься другий доданок 23_{10} . Ясно, що невидимий на рисунку курсор розташований на лінії 1110_2 пам'яті.

На поточний момент часу до симулятора введено програму і дані. Всього нам потрібно $2+3=5$ комірок пам'яті. Пам'ять має 16 комірок. Отже, 11 комірок ми не використовуємо. Саме в цих комітках і залишається сміття (в нас нулі, але реально – довільна суміш нулів і одиниць). Змінимо режим роботи симулятора з РЕДАКТОР на АВТО і цим виконаємо всю програму. Отримуємо наступне вікно симулятора (рис. 1.9).

Симулятор мікроконтролера із набором CISC команд та архітектурою фон Неймана.

Кафедра ЕОМ, ІКТА, НУ 'Львівська політехніка'.

Пам'ять OEM

Адр	КОП	A0	A1	A2
0000	001	1101	1110	1111
0001	111	1101	1110	1111
0010	000	0000	0000	0000
0011	000	0000	0000	0000
0100	000	0000	0000	0000
0101	000	0000	0000	0000
0110	000	0000	0000	0000
0111	000	0000	0000	0000
1000	000	0000	0000	0000
1001	000	0000	0000	0000
1010	000	0000	0000	0000
1011	000	0000	0000	0000
1100	000	0000	0000	0000
1101	000	0000	0001	0001
1110	000	0000	0001	0111
1111	000	0000	0010	1000

Інформаційне вікно

Режим: Виконання

Адреса команди: 0001

Команда процесора: 111: Stop, Print

Такт процесора:

Вичитування R2

Операнди, значення:

A0 = 1101 [A0] = 17

A1 = 1110 [A1] = 23

A2 = 1111 [A2] = 40

Система команд

000: [A2] = [A0]
001: [A2] = [A0] + [A1]
010: [A2] = [A0] / [A1]
011: [A2] = |[A0] - [A1]|
100: при ([A0] == [A1]) на [A2]
101: [A2] = [A0] * [A1]
110: при ([A0] > [A1]) на [A2]
111: Stop, Print

Клавіатура

F1 - Довідка
F2, E - Редактор
F3, T - Такт
F4, S - Крок
F5, R - Старт
F6, L - Англійська
Колесо миши, + / - Розмір екрану

Регістри процесора

Адреса команди: 0001

R0: 17

R1: 23

R2: 40

Стан процесора

Stop

Екран ЕОМ

A0 = 1101 [A0] = 17

A1 = 1110 [A1] = 23

A2 = 1111 [A2] = 40

Редагування

Такт

Крок

Пуск

Англійська

Вихід

Рис. 1.9. – Стан симулятора після виконання програми. Основні зміни, що сталися є наступними.

1. В екранному вікні з'явилися операнди і результат в бінарній і десятковій формах.
2. В вікні пам'яті в останній 15 комірці також з'явилася сума.
3. Суматор СМ містить бінарний код суми.
4. Регістр інструкцій РК містить код останньої виконаної машинної інструкції (СТОП).
5. Лічильник інструкцій СК отримав значення $0010_2=2_{10}$, пройшовши поспіль значення 0000_2 (стартове), потім 0001_2 та зупинився на значенні 0010_2 . Ясно, що ці зміни вмістимого СК спричинили процес виконання нашої двох інструкційної програми. Зафіксоване (залишкове) вмістиме СК показує адресу машинної інструкції, що розташована після останньої інструкції нашої програми та їй не належить. Ясно, що в режимі авто ця інструкція не виконувалася і так має бути.
6. При цьому помилок виконання немає.

Варіанти завдань на лабораторну роботу №1

Створити програму у машинних кодах для обчислення виразу згідно наведених варіантів. Результат виконання має виводитися у вікно результату. Для змінних та констант визначити відповідні комірки пам'яті. Персональні варіанти завдань знайдете у таблиці з варіантами.